

Autoclaaf

Het werken met een autoclaaf kan gevaren veroorzaken, zoals brandwonden. Gevaren kunnen ook veroorzaakt worden door veroudering, slijtage of verkeerd gebruik wat kan leiden tot explosie. Om het risico te beperken kunnen verschillende maatregelen worden getroffen zoals regelmatige controle, onderhoud en keuring van apparatuur en instructie aan medewerkers.

Wat is de gewenste situatie?

- ✓ Werken met een autoclaaf veroorzaakt geen ongevallen of gezondheidsklachten.

Maatregelen

- Werk met veilige machines, conform Nederlandse gebruikshandleiding.
- Zorg dat de inspectiedatum niet verlopen is.
- De medewerkers zijn deskundig, aantoonbaar geïnstrueerd en handelen daar naar.

Aandachtspunten voor medewerkers

- Werk met de autoclaaf als je aantoonbaar bent geïnstrueerd.
- Gebruik de autoclaaf op de voorgeschreven wijze. Raadpleeg de gebruikshandleiding van de autoclaaf en zie verder onder "Toelichting".
- Controleer de autoclaaf voor gebruik aan de hand van [de checklist](#).
- Meld opgemerkte gevaren direct aan de leidinggevende.□
- Gebruik droge hittebestendige handschoenen, een labjas en een veiligheidsbril

Toelichting

Mogelijke risico's bij het werken met autoclaven zijn:

- Contact met vrijkomend stoom.
- Lichamelijk contact met heet oppervlak van de autoclaaf.
- Contact met overkokende vloeistoffen tijdens uithalen van materialen uit de autoclaaf.
- Brekend glas bij het openen van de autoclaaf of tijdens het uitpakken van materialen. Bij breuk van een autoclaaf kunnen rondvliegende stukken materiaal ernstig letsel of grote materiële schade veroorzaken.

Het bezwijken van een autoclaaf kan het gevolg zijn van:

- Een onjuiste fabricage.
- Onjuiste installatie.
- Onvoldoende onderhoud en inspectie.
- Een te grote drukopbouw door een chemische reactie.
- Onjuist gebruik.

Organisatie en voorbereiding

- Zorg voor veilige en CE gemarkeerde apparatuur die voorzien is van een Nederlandstalige gebruikshandleiding.

- Laat de apparatuur minimaal jaarlijks keuren door een deskundige.
- Breng een duidelijk zichtbare keuringssticker aan op de autoclaaf.
- Voer het dagelijks en periodiek onderhoud zoals voorgeschreven in de gebruikshandleiding.
- Zorg dat de medewerkers die met de autoclaaf werken opgeleid en aantoonbaar geïnstrueerd zijn.
- Gebruik daarvoor de bijgeleverde gebruikshandleiding. Vraag zo nodig training of uitleg van de leverancier of producent op de werkplek zelf.
- Autoclaveer geen ontvlambare, vluchtige, bijtende/gechloreerde producten, oplosmiddelen of radioactieve materialen. Een explosie kan het gevolg zijn.
- Voorzie, voor zover nog niet aanwezig, een autoclaaf van het volgende pictogram en van de tekst: "Heet oppervlak, niet aanraken". In 2 talen.

- Wanneer een autoclaaf aan te hoge druk of temperatuur heeft blootgestaan, moet herkeuring plaatsvinden.
- Zorg voor een goed bereikbare doelmatige nooddouche en oogspoelvoorziening in of nabij de ruimte waar de autoclaaf gebruikt wordt.

Voorlichting en instructie

- Spreek af dat de leverancier bij aflevering van een nieuwe machine een uitgebreide instructie verzorgt over de eigenschappen en gevaren van de autoclaaf, de werking, het dagelijks en periodiek onderhoud (op de werkplek zelf).
- Zorg dat alle betrokkenen aanwezig zijn.
- De bij het apparaat behorende gebruikshandleiding wordt in begrijpelijke vorm ter kennis gebracht aan de betrokken medewerkers.
- Het kan nodig zijn om de belangrijkste aandachtspunten uit de gebruiksaanwijzing op een werkinstructiekaart te zetten.
- Zorg dat betrokkenen de [checklist autoclaaf](#) kennen.
- Plaats nieuwe medewerkers onder extra toezicht totdat ze de processen/machines en werkzaamheden goed onder de knie hebben.
- Hang een veiligheidsinstructie, voorzien van pictogrammen, bij de autoclaaf.

Persoonlijke beschermingsmiddelen

- Gebruik labjas, hittebestendige handschoenen en bril. Deze zijn in voldoende mate beschikbaar en worden onderhouden, schoon gehouden en indien nodig gerepareerd.

- Wanneer er kans is op morsen van vloeistoffen gebruik dan rubber laarzen en rubber voorschoot.

Meer info/gebruikte basisdocumenten

- [Checklist Autoclaaf.](#)
- [Warenwetbesluit drukvaten van eenvoudige vorm 2016.](#)
- Arbo-informatieblad 18. Laboratoria. SDU.